

Оксана ГАЛАГАН,
кандидат біологічних наук

«ЕКОХАБ КРЕМЕНЕТС» – В КОГПА

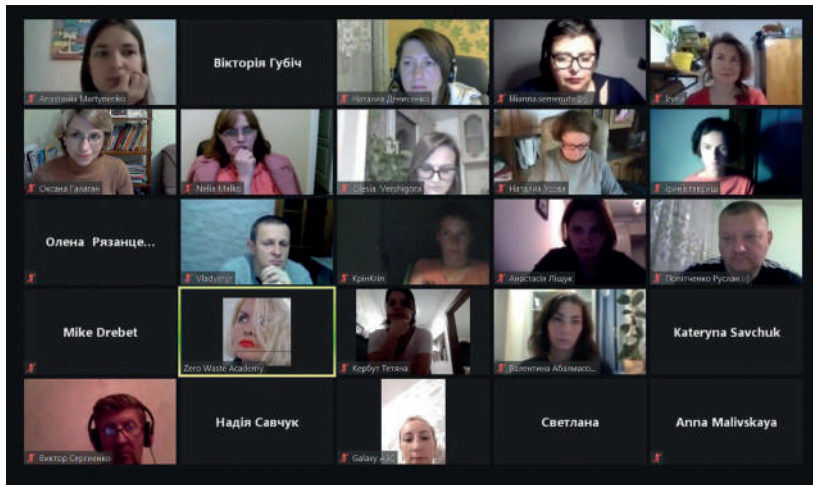
Як гарант ОП Екологія я стала учасником навчально-практичного курсу підготовки фахівців з управління відходами «Zero Waste Academy» за сприяння посольства Фінляндії в Україні.

«Zero Waste Academy» – навчально-практичний проєкт з управління відходами для представників муніципалітетів та ОТГ, який має на меті підготувати управлінців відходами

план поводження з відходами у Тернопільській області», я дізналася, що в селі Білокриниця має бути сміттесортувальна лінія та установка біоферментації органічних твердих побутових відходів для виробництва органічних добрив. До речі, перша в Україні станція компостування органічних відходів запрацювала у 2020 році у Львові.

Але щоб люди почали сортувати окремо відходи на органіку та інші фракції, спочатку потрібно інформувати та навчати жителів це робити. Тому мій проєкт – створення Регіонального еколого-просвітницького центру «ЕКОХАБ КРЕМЕНЕТС» на базі Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка. Відео-презентація проєкту за цим посиланням. Центр планується створити з просвітницькою та навчальною метою. Проєкт передбачає кілька завдань: підготовку навчально-практичного курсу «Екологічний стиль життя» серед вибіркового компонентів, створення бібліотеки сучасних ековидань, виставку дружніх до довкілля екотоварів, роздільний збір ТПВ і батарейок та підготовку навчально-методичної праці «Екологічні календарі». З цим проєктом я пройшла у четвертку фіналістів.

Журі зацікавили саме екокалендарі і, до речі, майже усі проєкти фіналістів, пов'язані із екологічною освітою. Такими проєктами є екологічна казка «Компостик», екологічна вистава «Екомушля» та екологічна гра «Екополія».

за сучасними вимогами. Координаторкою проєкту є відома харківська екоактивістка Анна Прокаєва.

Що таке zero waste? У перекладі з англійської – нуль відходів, або нуль втрат. А взагалі це рух, стиль життя і культура споживання, мета яких зменшити кількість відходів, особливо пластикових, у довкіллі. Відповідно до закону «Про відходи» першочерговим в управлінні відходами є попередження їх утворення, що відповідає принципам «нуль відходів», відомим у світі як zero waste hierarchy (ієрархія управління відходами).

У програмі була обмежена кількість місць, а відбір відбувався на конкурсній основі. На одне місце було 2+ людини. Загалом учасників було близько сотні, але до завершення і презентації проєктів дійшло лише близько 30. До речі, з Тернопільської області не було більше нікого.

Теоретичний курс тривав 4 місяці. Щотижня – нова лекція із домашнім завданням, яке допомагали виконувати коучі-ментори. Під час навчання ми отримали дуже цінну інформацію про найкращі практики управління відходами в Україні та за кордоном з акцентом на попередження їх утворення, про принципи «нуль відходів» (унікнення, скорочення, перевикористання, компостування, сортування), про біопластик і біорозкладання, екологізацію бізнесу, альтернативи використанню одноразового пакування, екологічне законодавство України тощо. Нас вчили писати проєкти і шукати джерела їх фінансування, робити відеозйомку та її монтаж, вести блоги та писати пости для соцмереж із врахуванням різних цільових аудиторій. Було багато зустрічей із представниками переробних підприємств. Якщо когось цікавить ця інформація, то усі матеріали лекцій є у вільному доступі.

Після першого місяця кожен учасник мав обрати тему свого проєкту і пізніше реалізувати його на практиці. Спочатку в мене виникла ідея роздільного збору органіки поблизу багатоповерхівки міста Кременця, але під час виконання одного з домашніх завдань, а саме аналізуючи «Регіональний

Практична частина триватиме наступні 5 місяців (березень-липень 2021), тобто, для чотирьох переможців історія тільки починається: після підписання меморандуму нас очікує 5 місяців плідної праці над реалізацією кожного проєкту.

Реалізовувати проєкти допоможуть персональні ментори, а по завершенню буде відзнято ролики про громади та проєкти. Мій ментор – відома київська екоактивістка, Zero Waste консультантка та еколекторка Анастасія Мартиненко, яка є головою ГО «Zero Waste Society», представницею правління ГО Zero Waste Alliance Ukraine, а також співзасновницею першої в Україні zero waste компанії. В кінці березня планується її приїзд до Кременця для підтримки нашого проєкту і проведення лекції для студентів-екологів та

ДІАЛОГ ІЗ НАУКОВЦЕМ

Студенти спеціальності «Екологія» КОГПА ім. Тараса Шевченка разом з асистентом кафедри біології, екології та методики їх навчання Іриною Довганюк мали нагоду прослухати цікаву онлайн-лекцію «Тварини у сучасній системі органічного світу», яку провів для них кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та екології Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника Андрій Замолока. Наш лектор – український ентомолог, експерт у галузі молекулярної філогенії та систематики жуків-вусачів (Coleoptera: Cerambycidae), науковий

співробітник Галицького національного природного парку, популяризатор науки, організатор і головний редактор журналу «Станіславівський натураліст».

усіх бажаючих.

Планується створити та випустити книгу «Про Zero Waste просто», куди увійдуть кращі історії реалізації екопроєктів, і поширити її серед бібліотек країни.

Усі учасники, котрі успішно завершили навчання, отримають іменні сертифікати (тривалістю 82 години) та примірники книги, а авторка найкращого реалізованого проєкту отримає грошову винагороду 500 євро. Церемонія вручення сертифікатів і нагород планується у липні 2021 року під час звітної конференції у м. Харкові.

Проєкт реалізується Центром громадських та медійних ініціатив (Kharkiv Zero Waste) за підтримки Посольства Фінляндії в Україні. Серед партнерів проєкту – Zero Waste Alliance Ukraine, International Solid Waste Association (ISWA), видавництво «Ранок», «Накипело».

Окрім знань, які отримали всі студенти курсу, для себе відмічали важливим те, що Zero Waste Academy збрала в одному місці однодумців з усіх куточків нашої країни.

Але проєкт не може існувати без команди і підтримки керівництва та студентства. Тому дуже приємно, що наукова спільнота кафедри біології, екології та методики їх навчання виявила бажання брати у ньому участь, а керівництво пообіцяло підтримку цього проєкту. Тепер справа за студентством: підписуйтеся на курс вибіркового освітнього компоненту «Екологічний стиль життя» та на відповідну сторінку нашого центру у Facebook.

Вікторія КАМІНСЬКА

ВІДЧУТИ МІСТИКУ СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ

Львів – це місто, яке захоує з першого погляду. Кожна з його вузьких вуличок, вимощених бруківкою, наповнена шармом старовини, довершеністю архітектури, пахощами кави і надзвичайно романтичним настроєм.

Загадковості міста Лева немає меж... Казкова атмосфера, привітні мешканці, котрі так люб'язно зустрічають усіх туристів, що звідусіль з'їжджаються, аби випити найсмачнішої кави, з'їсти найсмачнішого шоколаду і прогулятися найгарнішими вуличками. Найбільшою окрасою міста є дивовижний Оперний театр, який знаходиться на площі Ринок – центральному майдані та історичному серці сучасного Львова. Поряд – ще багато загадкових і таємничих будівель, які доповнюють одна одну.

Насамперед привертає увагу Ратуша – так званий «львівський Біг-Бен», що височіє на площі Ринок ще з початку 14 століття. Цю величну споруду прикрашають 4 фонтани, прикрашені скульптурами Діани, Адоніса, Амфітріти та Нептуна. Архітектура у Львові особливо чарівна, кожна стіна приховує якусь таємницю з минулого, зокрема стара частина міста. Старовинні будинки, фасади яких прикрашені візерунками

з різноманітністю кольорів, віддзеркалюють давню історію міста, що змушує повертатися сюди знову і знову. Саме тут мимоволі прислухаємось, як дощ витанцює по бруківці, насолоджуємось мелодією дзеленчання старенького трамваю та древнім дзвоном годинника на Ратуші.

Неймовірна краса міста видніється з оглядової площі «Високого Замку» – ще однієї історичної пам'ятки Львова. Хоча від самого замку залишився лише фрагмент стіни, про-

те на велич і пишність міста Лева це аж ніяк не вплинуло: Львів залишається культурною столицею України. Великий вплив на його культуру й архітектуру мали Польща та Австро-Угорська імперія. Меценати у середині 16 – 17 століть запрошували до міста видатних європейських архітекторів та художників, які й подарували місцевим мешканцям та гостям те дивовижне багатство, заради якого зараз всі бажують потрапити в цю казку.

Бо такі недавно ми, студенти 11-ТоК групи разом зі своїм груповим керівником Сергієм Миколайовичем Колісецьким, приїхали сюди, відчули неповторний дух, смак і пристрасть Галичини, пройшлися по вузьких вуличках Старого міста, обійшли площу Ринок, помріяли в одній із місцевих кав'ярень, відвідали крамницю шоколаду і поласували найсмачнішими цукерками, оглянули місто з гори «Високий Замок», щоб згодом, після неспішного знайомства з містом Лева, доторкнутися до неповторної містики Середньовічної епохи.

